

zaměstnancům s pěti služebními definitivními léty. Těch však žalující strana v době rozsudku prvního soudu ještě nedosáhla a není ani jisto, že jich v budoucnu dosáhne, takže k tomuto ustanovení služebního řádu nelze vůbec v tomto sporu přihlížeti. Pro žalující stranu mohlo by mít význam jen ustanovení prvního odstavce č. 3 § 34 služebního řádu, podle něhož v prvních pěti letech definitivy může býti zaměstnanci dána výpověď se svolením zaměstnaneckého výboru a s dodržením zákonné výpovědní lhůty — mimo výpověď na základě disciplinárního nálezu — jen pro neuspokojující služební výkon. Je-li však žalující strana dosud ve službách žalované pojišťovny a dostává plat, jest doposud lhostejné, za jakých předpokladů může jí býti v budoucnu dána výpověď z tohoto služebního poměru, a netřeba to zjišťovati již nyní, neboť není vůbec jisto, zda k tomu dojde. Že by žalující strana měla nutkavý právní zájem na určení definitivnosti služebního poměru z nějakého jiného důvodu, zejména k zajištění svých platových nároků proti žalované pojišťovně, nebylo žalující stranou ani tvrzeno. K tomu pak, aby soudy jen teoreticky řešily nějakou mezi stranami spornou právní otázku, nemůže sloužiti ani žaloba určovací (srv. Sb. n. s. č. 14445). Pokud jde tudíž o určení definitivnosti služebního poměru, postrádá žaloba svého základního účelu, aby byl pro budoucnost určen pevný právní základ pro nároky žalující strany, vyplývající z definitivního služebního poměru proti žalované pojišťovně, a již proto nedostává se nutkavého právního zájmu na určení. Je-li tomu tak, pominul odvolací soud neprávem tento nedostatek této určovací žaloby a žalovaná pojišťovna tuto právní mylnost napadeného rozsudku právem vytýká. Právem však odvolací soud vyslovil, že žalující strana nemá nutkavého právního zájmu, aby byla určena neplatnost výpovědi jí dané.

Čís. 15773.

Úmluva, již se někdo zavázal živiti jiného za peníze na vkladních knížkách, jež mu za tím účelem byly postoupeny, jest smlouvou o výživném. Odepřel-li zavázaný plniti tuto smlouvu a oprávněná s tím souhlasila, došlo k zrušení této smlouvy a oprávněná se může domáhati vrácení peněz (po srážce částky za poskytnuté již výživné) z důvodu § 1435 obč. zák.

Zavázaný se nemůže brániti námitkou, že byl bezelstným příjemcem peněz a že je již nemá proto, že jimi zaplatil své dluhy.

(Rozh. ze dne 28. ledna 1937, Rv I 2337/36.)

Žalobkyně odevzdala žalovanému v dubnu 1933 vkladní knížku na částku 12.860 Kč, aby ji za tyto peníze stravoval až do její smrti. Žalovaný slíbil tak učiniti, ale plnil jen zpočátku, později žalobkyni poslal do domovské obce s tím, že již není ochoten poskytovat jí u sebe výživu. Žalobkyně se s tím spokojila, domáhá se však na žalovaném vrácení odevzdaných mu peněz po srážce částky, již spotřebovala na vý-

živním po dobu, po kterou bydlila u žalovaného. Proti žalobě namítl žalovaný jednak, že peněz nemá a že jimi zaplatil částečně svůj hypotekární dluh, jednak k započtení vzájemné pohledávky proti žalobkyni. Nižší soudy uznaly částečně podle žaloby, uznavše částečně pohledávky započtením namítané.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a v otázce, o niž tu jde, uvedl v

důvodech:

Z přednesu žalobkyně plyne, že si sama není dobře vědomá, o jakou smlouvu jde. To však nevadí, neboť nezáleží na tom, s kterého právního hlediska žalobce žalobní nárok posuzuje, nýbrž jest jeho povinností toliko tvrditi a po případě dokázati určitý skutkový děj, a je pak na soudě, by zjištěný skutkový děj samostatně posuzoval s hlediska na něj se hodících právních předpisů. A tu žalobkyně přednesla a nižší soudy zjistily, že žalobkyně odevzdala v dubnu 1933 žalovanému peníze v částce 12.860 Kč, uložené na vkladních knížkách jemu odevzdaných, aby ji za to stravoval až do její smrti. Nejde o darování pod podmínkou, neboť nešlo o bezúplatný převod (§ 938 obč. zák.), když tu byl závazek obdarovaného. Nešlo ani o smíšenou darovací smlouvu, jak míní soud odvolací, ježto nebyly stranami předneseny skutečnosti, jež by nasvědčovaly tomu, že by plnění žalobkyně přesahovalo hodnotu plnění, jež na se vzal žalovaný (§ 942 obč. zák.). Jest proto pohlížeti na smlouvu mezi stranami uzavřenou jako smlouvu úplatnou, podle níž se žalovaný zavázal živiti žalobkyni až do její smrti za peníze uložené na vkladních knížkách mu odevzdaných. Jde tu o t. řeč. zakoupení výživy, tedy o smlouvu o výživném (Unterhaltsvertrag). Tím, že žalovaný odepřel žalobkyni poskytovatí u sebe ujednanou výživu, a tím, že žalobkyně se s tím spokojila, došlo souhlasnou vůlí stran k zrušení smlouvy a odpadl právní důvod, z něhož žalobkyně odevzdala žalovanému uvedené vkladní knížky po případě peníze na nich uložené, jež si žalobce vybral a pro sebe použil, a je proto žalobkyně podle § 1435 obč. zák. oprávněna domáhati se na něm vrácení těchto peněz, ovšem po srážce částky připadající k dobru žalovaného jako náhrady za stravu žalobkyni poskytovanou za dobu, dokud byla v jeho výživě. To, že žalovaný v dovolání jednostranně projevil ochotu žalobkyni dále živiti, jest bezvýznamné. Nepochybily proto nižší soudy, když vyhověly částečně žalobě. Názor dovolatelův, že jako bezelstný příjemce peněz uložených na vkladních knížkách, odevzdaných mu žalobkyní, nemohl býti uznán povinným k jejich zaplacení, neobstojí, třeba zaplatil jimi své dluhy, takže jich již nemá, a stačí v tomto směru dovolatele odkázati na právní vývody uvedené v rozhodnutí č. 7881 Sb. n. s.

Čís. 15774.

Obecní zaměstnanci.

Soudy jsou po h m o t n é stránce vázány disciplinárním nálezem, vydaným proti trvale ustanovenému obecnímu zřízení.